

ESTI HIREK

Szerkesztőség:

 VIII. ker., Rökk Szilárd-utca 4. szám.
Telefon: József 43, 53, 63, 23-84.

EGYES SZÁM ÁRA 40 FILLÉR
Kiadóhivatal:

 VIII. kerület, József-körut 5. szám.
Telefon: József 43, 53, 63, 23-84.

Hirdetmény!

A „Reggeli Hírek“ és a „Budapesti Köz-
löny“ folyó évi aug. 20-án megjelent számai-
ban ki lett hirdetve a Statárium.

Tudomásul hozatik, hogy ezen hirdetmény
semmis és érvénytelen,

minthogy senki másnak, mint a román csapa-
tok parancsnokságának nincs joga ilyen hir-
detményeket közzétenni a megszállási idő alatt.

Budapest, 1919 augusztus 21.

Mardarescu tábornok (s. k.)
az erdélyi csapatok főparancsnoka.

Diamandi miniszter (s. k.)
a román kormány meghatalmazottja.

Hirdetmény.

**A budapesti román csapatok parancs-
nokságának ama igyekezete, hogy a fő-
városba élelmiszereket hozzon, hiába-
való, mivelhogy a magyar hatóságok tel-
jesen szervezetlenül állanak. A parancs-
nokság minden lehető megtesz, hogy a
hatóságokat az élelmezés biztosítására
szükséges intézkedések keresztülvitelé-
ben sietesse. Ugyancsak a városi lakos-
ság érdekében a parancsnokság élelme-
zési vonatokat szervezett, az összes
uszályhajóknak szabad hajózást enge-
délyezett a Dunán, hogy élelmiszereket
szállíthassanak a város részére.**

**A román parancsnokság teljes sza-
badságot engedélyez arra, hogy az üzle-
tek este 9 óráig nyitva legyenek és még
egyszer kijelenti, hogy a budapesti sajtó
és politikai élet teljesen szabad és ezek
belügyeit illetőleg semmi cenzurát nem
gyakorol.**

A román parancsnokság egyszers-

A nemzetgyűlési választások.

A Szent István-napján tartott miniszter-
tanács elhatározta, hogy az általános választá-
sokat a jövő szeptember hónap harmadik hete
körül fogja országsszerte megtartatni. S így ok-
tóber elején már együtt lehet a magyar nem-
zetgyűlés, melyre valóban sorsdöntő feladatok
várnak. Ilyen a békekötés, nemzetközi helyze-
tünk rendezése, az alkotmány s az államforma
kérdésében való döntés, és a felelős kormány
megerősítése az által, hogy a nemzetgyűlés meg-
adja neki a törvényes hatalmi eszközöket, me-
lyekkel megindíthatók lesznek az új Magyar-
ország kiépítésének korszakos munkálatai. Az
alkotmánytól függ, meddig terjed a nemzetgyű-
lési képviselőlet mandátuma s az alkotmányhozó
testület átalakulhat-e törvényhozó testületté,
vagy pedig ehhez új választásokra lesz-e maj-
dan szükség?

Bármint fordul is akkorra a helyzet, a
most meginduló választási mozgalom eredménye
sorsdöntő marad hazánk és nemzetünk életé-
ben. A létkérdés dűl el a választóközönség aka-
ratnyilvánulása által. A nemzeti közvélemény-
nek kell nyilatkoznia arról, milyen államformá-
ban és milyen kormányzattal kívánja fentartani
az új idők számára Magyarországot. Nemcsak a
mai nemzedék sorsa, hanem a következő iva-
dékóké is meg lesz pecsételve a jelen választá-
sok eredményeiben.

A magyar problémának miként megoldásá-
ról van itt szó, legszorosabb kapcsolatban ennek
nemzetközi vonatkozásaival. Ezért nem szorítko-
zik a mi magyar hazafias érdekeltségünkre, ha-
nem európai érdeklődés fogja egész folyamata
alatt kísélni.

Nemzetgyűlési választásainkra az okból figyelni
fog az egész művelt világ. S kell, hogy magunk
is ennek komoly tudatában legyünk!

Függetlenül és szabadon dönthet a magyar
közvélemény, e választásokon Magyarország sor-
sáról. Külső befolyást azokra idegen hatalmak
semmi irányban sem kívánnak gyakorolni. Az
antant-hatalmak kifejezett álláspontja, hogy a
választandó nemzetgyűlés legyen a magyar köz-
akarat kifejező, — csak az ilyen közakarat gya-
korolhat szuverén jogokat ma, csak az ilyen-
köthetne nemzetközi békét, s csak az ilyen ga-
rantálhatja a békeföltételek pontos megtartását.
A jogok s a felelősség teljessége most a nemzet
egyetemét, egészét illeti meg.

Ugyanezt az álláspontot foglalja el a magyar
kormány is, midőn a választásokat kiírja és elő-
készíti szeptember derekára. Azt akarja a kor-
mány, hogy az összehívandó nemzetgyűlésben
hamisítatlan tükrét, főlebbezhetetlen kifejezőjét
birjuk a magyar nemzeti közvéleménynek. Ezért
tökélte magát egy, oly választójogi novella elké-
szítésére, mely az általános választójog alapján

**mind kijelenti, hogy soha senkinek esz-
köze nem lesz oly irányban, hogy bármi-
nemű politikai üldözések szolgálatában
álljon. E tekintetben az egész felelősség
azokra háramolják, a kik felhasználva
a jelenlegi helyzetet, egy politikai üldö-
zést kezdenének meg.**

**A román parancsnokság kizárólag a
rend fõntartására szorítkozik.**

Budapest, 1919. aug. 20-án.

**Mardarescu tábornok s. k.
az erdélyi csapatok fõparancsnoka.**

**Panaiteescu tábornok s. k.
vezérkari fõnök.**

áll. a jog gyakorlatát a nőkre is kiterjeszti s a szavazásnál a titkos módszert teszi kötelezővé. E rendelkezések megfelelnek az új idők demokratikus irányzatának, az országos közóhajtsóknak, a korábbi törvényekben szerzett jogoknak, s kizárnak e téren minden reakcionárius szellemű visszalépést. Remélhető, hogy a választójogi reform ebben az alakban közmegegyezést fog kelteni, ami a választások nyugodt lefolyásának lényeges előfeltétele. Amiben az új tervezet a korábbi törvényt módosítja: a lajstromos szavazás eljétése, s a kerületi rendszerhez, az egyenként jelölendő képviselők megválasztásához való visszatérés, szintén a nyugodt ügymenet érdekében jó. A lajstromos szavazás nálunk kipróbálatlan novum, eredményei hozzávetőleg sem számíthatók ki, s a vele kísérletezés meglepetéseket eredményezhet, kockázatokkal egybekötve, a miknek nem szabad kitennünk államunkat ily nehéz, sorsdöntő időben.

Magát a választójogi munkálatot s az eljárás technikai szabályait a belügyminiszter rendeleti uton fogja legközelebb nyilvánosságra hozni. A nemzetgyűlés tiszte lesz, hogy a mandátumok igazolása kapcsán az egész választási aktust törvényesnek ismerje el és nyilvánítsa.

Az ország sorsa első sorban a magyar választó közönség kezébe van most letéve. Minden azon fordul, milyen lesz ez a választás, s milyen a nemzeti képviselet, melyet a közvélemény általános és titkos szavazással a szuverén magyar nemzetgyűlésbe küld.

Érezze át minden polgártársunk a helyzet drámai feszültségét, az idők történeti súlyát, s a nagy felelősséget, mely a választóközönségre ehatározásáért a jelenkor s a jövő előtt nehezdedni fog. Ezek tudatában szemeljék ki a kerületek közbizalomra legérdemesb jelöltjeiket. Hadd jusson a nemzetgyűlésbe csupa méltó ember, a kinek tekintélye, szavának sulya, a közügyek iránt érdeme s a helyzet irányában erős kötelességérzete van. Folyjanak le ezek a választások a sulyos viszonyainkhoz legillendőbb komoly méltósággal. Legyen a választási eljárás bizalmi aktus, ne pedig a pártok marakodása, személyi hajsza, korteskedési üzemek és panamak lealacsonyító alkalma. Kerüljük inkább mindezt, mint a bünt, a mik közelmúltunkban annyiszor megfertőztették a magyar parlamentarizmust, s legfőbb okozói voltak Magyarország mostani szerencsétlenségének.

Az a sok szenvedés, a mi ránk szakadt, a borzalmas válság, melyben sinylődünk, bizonyosan elég volt bünhódásnak e bünösökért. Legfőbb ideje megmutatni e választások alkalmával, hogy a magyar nemzet okult a gondviselés

amaz intelmeiből, s ez elhatározó időkből a helyzet magaslatára tudott emelkedni a saját lendületéből.

Nyilvános tárgyalás a román hadbírószágon.

A román hadbírószágon a budapesti térparancsnokság épületének II. emeleti helyiségében folyó hó 22-én és 23-án nyilvános tárgyalást tart.

A tárgyalás időpontja 9—12-ig és 16—19 óra 30 percig.

A hadbírószágon tagjai:

Pirici Teodor ezredes, elnök;
Balanescu Petru őrnagy;
Lungu Joan őrnagy;
Hotineanu Romulus százados;
Stoica Titus százados.

Királyi biztosok:

Jorgulescu Spiridon százados;
Niculescu Alexandru százados.

Hadbírószágon jegyzők:

Dedu Alexandru főhadnagy;
Jelapovici Eugén főhadnagy.

Rendelet folytán:

Barbu s. k.

hadbírószágon s. jegyző.

A Lenin-fiúk Budapesten.

Cserny és vezérkarát elfogták. — Vallani fognak. — A megszelidült bestiák.

A proletárdiktatura oszlopai, a Lenin-fiúk, összes testvér-alakulataikkal, az Engels-gyerekekkel, a Fabik-csoporttal és a különböző vidéki kirendeltségekkel a bukás napján a szélrózsa minden irányába elszéledtek. Régi szokás, hogy amikor meleg a talaj, akkor annyifelé kell futni, ahányan vannak, mert így nehezebb a kézrekerítés. Így tettek a Lenin-fiúk is. Mivel azonban valamennyinek egy célja volt, hogy külföldre jusson, a határ közelében újra csak összeverődtek.

Maga a vezér, Cserny József szűkebb vezérkarával, mely hat haramiából került ki, a Dunántulnak vette útját, hogy valahol Zala-, Vas- vagy Sopronmegyéken keresztül osztrák területre lépjenek. Eleinte vonattal utaztak, de később már nem találták ezt elég bátorságosnak, mert mind több és több menekülő Lenin-fiú csatlakozott hozzájuk s ezért elhatározták, hogy gyalog folytatják útjukat. Egy, eddig még meg nem állapított vasuti állomáson leszálltak a vonatról s mindenestre bevették magukat a Bakonyba. Nincs az a haramia, aki ezt a helyet nem ismeri s így napokig eléggé biztonságban érezték magukat, sőt fáradalmaikat is kipihenték.

Azonban nem volt sokáig nyugtuk, mert a

falvak lakossága, a melyet utjukban mindenütt terrorizáltak, értesítette a hatóságot jelenlétükről. Elfogásukra intézkedéseket tettek s csakhamar körülfojták a csoportosan menekülő igyekvő rablók hadát. Tapolca körül már olyan szoros volt körülöttük a gyűrű, hogy a rablók látták, hogy csak harccal szabadulhatnak. Egy alkalmasnak vélt helyen, a vasuti töltés közelében vették föl a harcot az ellenük kivezényelt csendőrökkel, de pórul jártak, mert a harcban hirtelen beleszólt egy páncél vonat, a melyet a csendőrök segítségére küldtek. A páncélvonat eldöntötte a csata sorát, a melyben két Lenin-fiú elesett, mire a többi, számszerűen harminchár megadta magát. Mikor az elfogott Lenin-fiúkat összeírták, akkor derült ki, hogy a foglyok között van a retteget vezér, Cserny József is hol a vezérével.

A diszes társaság a szombathelyi ügyész fogházába került, a honnan tegnap szállították őket Budapestre. A kettesével egymáshoz láncolt emberekkel nyolc csendőr, négy detektív Vizi detektívfelügyelő vezetésével, továbbá négy határrendőr kísérte külön vasuti kocsiban s a társasághoz hozzácsatoltak egy nőt is, valami cseh nevű fiatal hölgyet, a ki Szamuely Tibor titkárnője volt s a kit Körmeniden fogtak el. A titkárnő Szamuelyt még szökésében is elkísérte s a határ közelében vált el tőle. Mióta fogoly, folytonosan könnyeit törölgeti s azt vitatja, hogy ő nem akar szökni.

A szombathelyi vonatot, a melyhez utolsó kocsinak kapcsolták a terroristákból álló küldeményt, már a kelenföldi pályaudvaron nagyobb rendőreszert várta. A rendőrök egy része föl szállt a kocsiba, a melyet Kelenföldön lekapcsolnak s külön lokomotívval bevontatták a Dél-Vasut budai állomására, a hol ismét több rendőr és detektív fogadta a társaságot. Ejjelre járt az idő, mikor a karhatalom emberei négyeszetet formálva közrefogták a megvasalt haramiákat s a titkárnőt és megindultak velük a Margithidon át a Markó-utcai fogházba. Egy órára járt az idő, a mikor a már tüntető számba menő menet a néptelen utcákon keresztül a fogházba ért. A késő éjjeli látogatók kopogására kinyílt a börtön ajtaja s a főfoglár holdogán vette indexre régi ismerőseit.

A vizontlátásnak szentimentális pillanatai a Reggeli Hírek tudósítója arra használta föl hogy maga is rövid szemlét tartson a retteget vezéren és pribékjein. Cserny József valamivel magasabb a középtermetnél, napbarnított arcú fekete haju és fekete szemű, kissé hajlott orru szép legény. Igen jó táboriszűrke egyenruhájában, szürke sapka a fején s pompás sárga bagyriacsizma a lábán. A hozzáintézett kérdésekre nyugodtan válaszol s valami meghatottság látszik rajta, pedig a multjában ugyancsak nem volt szentimentális.

— Vallani fogok, — mondja beszélgetés közben, — s el fogom mondani mindazt, amit tudok. Mi mindig utasítás szerint jártunk el, de az utasítás volt mindig burkolt s csak sejteni lehetett, hogy mit is kell tennünk. Ki fog derülni, hogy mennyi jót tettem és hány ember életét mentettem meg.

Ebben a pillanatban egy piros hajtókás, repülő osztaghoz beosztott főhadnagy szól bele diskurzusunkba:

— Hát akkor az öcsémet miért gyilkoltad meg, te gazember? Én Kalocsay Béla főhadnagy vagyok.

A név hallatára Cserny összerezzen s valamit mondani akar, de a körülállók gyöngyöden elvezetik a főhadnagyot, aki előzően megígérte, hogy semmi föltűnést nem fog okozni. Én már nem vagyok kíváncsi Cserny további nyilatkozataira, mert látom, hogy egy megijedt ember, közönséges, gyáva gonosztevő, aki csak addig volt hős, míg öve körül volt rakva kézi gránáttal és revolverekkel, a zsebe pedig tele volt tojásbombával, ellenfelének pedig a becsületénél nem volt egyebe.

Végignézem az alvezéreket és a többi cinost, mind-mind olyan kicsi, mint amilyen nagy volt még három héttel ezelőtt. Így, bomba, revolver és rohamkés nélkül nem is féltettem, csak afféle utonálló-félék, akikkel nem szívesen találkozok az ember a kísértetek órájában. Majd lesz még idő egyenként szemügyre venni őket s leírni bünlajstromukat, mert vér és vér folyt mindenütt, ahol átkozott lábukat megvetették.

A főglár gyorsan dolgozik. Egy-kettőre kiszedi a társaság érdemesebb tagjait, akiket külön cellákba rak, az ismeretlen nagyságok közül keletre jut egy fülkébe. Végül a titkárnőre kerül a sor, a ki még mindig omló könnyeit száritgatja. Őt is elhelyezik jól megérdemelt zárkájába, mire

a detektívek és rendőrök sokasága eltávozik. Mikor a börtön épületét elhagyjuk s a házak között haladunk hazafelé a néptelen utcákon, határozott megkönnyebbülést érzünk, hogy ennyivel is kevesebb haramia fenyegeti a nyugodtan pihenő polgárság életét.

Kun Béla bünei.

Kíméletlen eljárásra utasította Szamuelyt. — Megakarta öletni Kunfi Zsigmondot. Két ukrán tisztet Kun Béla parancsára gyilkoltak meg a szovjetházban.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Szamuely Tibor agnoszkálása alkalmával a kiküldött detektívek Szamuely iratai között egy táviratot találtak, amelyet *junius 6-án* adott le Szombathelyre Kun Béla. A távirat így szól:

Használjon fel minden eszközt, hogy a dunántúli ellenforradalmat elfojtsák. *Járjon el minden kímélet nélkül.* Ingadozás csak árt az ügynek. A rendes vasúti forgalom mindenáron helyreállítandó, hogy az élelmiszerszállításban semmiféle zavar ne legyen. Katonavonatok után az élelmészeti vonatok az elsők. Vasutasezred megfelelően szerveződik. Az egész Dunántúlt el fogjuk velük látni. Holnap már az első két osztag elindul.

Kun Béla.

Kunfit is megakarták ölni.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Tegnap délután — amint azt lapunk más helyén je-

lentjük — vitték be a főkapitányságra Cserny Józsefet, a terroresapatok vezérét, akit több társával együtt Szombathelyen elfogtak. Nagy Károly detektív főnök hallgatta ki először Csernyt, aki vallomásában a többi között azt is elmondta, hogy *a proletárdiktatura kitörése előtt három nappal Kun Bélától parancsot kapott Kunfi Zsigmond megölésére.* Cserny akkoriban nem találta Kunfit sehol sem, s mikor három napig kereste, *a proletárdiktatura kitörése után Kun Béla visszavonta a parancsot.*

Kun Béla — Két ukrán tiszt gyilkosa.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A tegnapi nap folyamán a főkapitányságra beszállított Lenin-fiúk vallomásukban elmondották, hogy *a szovjetházban meggyilkolt két ukrán tisztet Kun Béla határozott parancsára ölték meg.*

Korvin iskolájából.

Nyolc ember gyilkosa.

Korvin (Klein) Ottónak, a terroristák hírhedt politikai nyomozójának tanítványa és segítőjára volt egy Schön Gábor nevű ember, aki azelőtt mesterével együtt ült egy bank hivatalában. Ezt a Schön Gábort, aki nem sokkal kevesebb aljas tulajdonságokkal volt megterhelve, mint Korvin, gonoszra hajlamos természete a főkapitányságra sodorta, ahol a *politikai őrizet-tek dolgait intézte.*

Ez a hivatal valami új dolog volt. A munkaköre tulajdonképpen semmisen volt s ügyköre csupán abból állott, hogy azokat a szerencsétleneket, akiket a spiclik ezrei, a kék pénzzel dusan fizetett besugók teljesen jelentéktelen adatok alapján a főkapitányságon előállítottak, Schön Gábor adta ki az intézkedéseket, hogy tetszése szerint a forradalmi törvényszékhez, avagy ennél is rövidebb úton a Lenin-fiukhoz vigyék át. Ezzel a korlátlan hatalmával *élet és halál ura lett.* Az egyébként intelligens tisztviselőcske teljes mértékben élt is hatalmával.

Mikor azután a proletárdiktatura megkezdte a „elvtárs” szökést, Bécsbe igyekezett, de a határ felé már érezte a hurkot szoruló nyaka körül, jónak látta Királyhida előtt szállani a vonatról s visszatért Budapestre. Lakására nem térhetett vissza, mert tudta, hogy keresik s ezért napokig Budán holyongott, míg végre a Béla-király-úton egyik villában Laureán Mihály néven szobát bérelt. A gyanús idegen érkezéséről értesült a rendőrség és a kapott személyleírásból Schön Gáborra ismertek a gyanús emberben. A főkapitányságról néhány nappal ezelőtt Róna Ernő detektívcsoportvezető vezetésével hajnali öt órakor detektívek lepték meg a házat s berontva Laureán Mihály szobájába, az ágyban elfogták. A detektívek Laureán Mihályban fölismerték a keresett Schön Gábort, a ki azonban tagadta, hogy Schön Gáborral azonos. A tagadásra a detektívek vallatásra hagyták.

— Hogy hívják az apját? — kérdezte a detektívek vezetője.

— Laureán Jánosnak.

— És az anyját?

— Varga Gyulánénak, — volt a felelet a hallgatóság nagy derűtségére.

E kis elszólás után még mindig tagadt, de most már Róna Ernő más cselhez folyamodott. Rászólt Schön Gáborra, hogy legalább személyét ne tagadja, hiszen anyjától tudják, hogy ő a Schön Gábor, anyjától, a ki bent van a főkapitányságon és állandóan sir s ő kérte, hogy jöjjenek ki fiáért ide a villába. Anyjának említésére a gonosztevő föl hagyott a tagadással s most már mint Schön Gábor kijelentette, hogy követi a hatóság embereit a főkapitányságra.

A detektívek napokig foglalkoztak a gonosztevő eddig ismert gazetteinek kiderítésével és megállapításával s egymás után tárták föl előtte bizonyítékaikat. Az eddigi megállapítás szerint *nyolc emberélet kioltása terhelte Schön Gábor lelkiismeretét.* A megrögzött ember mind a nyolc esetet tagadta s hallani sem akart arról, hogy neki része volt az áldozatok elpusztításában. A detektívek szorgos serege azonban folytonosan újabb bizonyítékokat produkált s végre a kihallgatások harmadik-negyedik napján Schön Gábor megtört s beismerte, hogy a terhére rótt cselekmények közül *két ártatlan ember kivégzéséhez hozzájárult annyiban, amennyiben ő utalta őket át a Lenin-fiukhoz.* A két áldozat Dobsai és Tösszer zászlósok voltak, akik a proletárdiktatura első idejében valami ellenforradalmi szervezkedésben vettek részt, s ezzel a váddal terhelve kerültek a főkapitányság politikai őrizetesei közé. Ügyük Schön Gábor elé került, aki ki sem hallgatta őket s mikor eléje került az ügy, csak ennyit mondott:

— Nem kell sokáig bajlódni, majd elintézem őket egy-kettőre.

Ezzel leakasztotta a telefon kagylóját s felszólította Csernyieket. A szerencsétlenek füle hallatára mindössze ennyit mondott Csernyinek magának:

— *Átküldök hozzátok egy huligánt, tegyéltek hidegre.*

A kihallgatásnak ezzel vége is volt, *Dobsai* zászlóst vörösörök ragadták meg, automobilba tették s vitték a Batthyány-palotába. Ott a gyilkosok rövidesen végeztek vele s még aznap

éjszaka *Dobsai zászlós holttestét a Lánchídról a Dunába dobták.*

Ugyanilyen röviden végzett Schön Gábor Tösszer zászlóssal is, amint ezt vallatása során be is ismerte. Csak azt vitatja, hogy az nem jelentett halálbüntetést, ha ő politikai foglyokat a Cserny-fiuknak átadott. A detektívek remélik, hogy Schön Gábornak eddig ismert másik hat ügyében is sikerülni fog olyan bizonyítékokat összeszedni, hogy a gonosztevő tagadása nem fog neki használni.

Kunfit Pozsonyban elfogták

A volt közoktatásügyi népbiztos a rabkórházban.

A cseh-szlovák konzul ma arról értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy *Kunfi Zsigmond* volt közoktatásügyi népbiztos augusztus 12-ikén Pozsonyban a rendőrök elfogták. A volt népbiztos áruházban, hamis utlevéllel és hamis okmányokkal igyekezett menekülni. A rendőrök azonban fölismerték és így a menekülő népbiztos kézre került.

Kunfi a fogságban meg akarta öreit vesztetni, hogy így szabaduljon a fogságból. Ez a kísérlete azonban az örök becsületességén hajótörést szenvedett.

Egyébként *Kunfi* most a pozsonyi rabkórházban van, mert a rendőrorvos elfogatása után megvizsgálta és vérbajt állapított meg rajta.

Táviratok.

Az antant-csapatok utnak indulnak Felső-Sziléziába.

Lyon, aug. 21.

(Szikratávirat.) A szövetséges és társult hatalmak tudvalévően elhatározták, hogy hadseregiknek osztagaiból egy hadosztályt állítanak össze, amelyet megbíznak Felső-Szilézia megszállásával és a békeszerződés feltételeinek végrehajtásával. A szövetségesek legfelsőbb tanácsa a Felső-Sziléziában történt események miatt elhatározta, hogy a csapatokat minden késedelmeskedés nélkül utnak indítja.

A bolgár delegáció jegyzéke a békekonferenciához.

Páris, aug. 21.

(Havas.) A bolgár delegáció két új jegyzéket küldött a békekonferenciának. Az egyik jegyzék Trácia nyugati részére vonatkozik és Bulgáriának követeli a Meszta és a Marica folyók között lévő területet, a másik pedig tiltakozik a szövetségesek páncsnokságának Bulgáriában elrendelt katonai intézkedései ellen.

Amerika és Mexikó újabb konfliktusa.

Amszterdam, aug. 21. A Radio jelenti *New Yorkból:* A külügyi hivatal szokatlanul élshangu jegyzéket küldött Mexikó kormányának. A jegyzék két amerikai repülő letartóztatásának következménye. A Times szerint az Egyesült Államok hadügyi hivatala az ultimátumszerű óvással egyidejűleg katonai intézkedéseket tett folyamatba.

Napi hírek

(A villamos közlekedés új rendje.)

A Budapesti Egyesült Városi Villamosvasutak vezetősége mai napon közölte a főváros tanácsával a villamos közlekedés új rendjét. A villamosjáratok reggeli indulási ideje 5 óra helyett 1/2 7 óra. Az utolsó járatok minden irányból délután 1/2 6 órakor indulnak. A helyi érdekű vasutak járatait 30%-kal csökkentik. A tanács a bejelentést a szénhiányra való tekintettel tudomásul vette.

(Az országban mindenütt rend és nyugalom van.)

Az ország meg nem szállott területein rend és nyugalom van. A közigazgatási hatóságok a mellőlük beosztott karhatalom segítségével teljesen helyreállították a jogbiztonságot. Szent István napját az ország népe kegyelettel és méltó pompával ünnepelte meg. Királyhidán az osztrák katonai és polgári hatóságok képviselői is résztvettek az ünnepségen, a hol megnyugtató módon nyilatkozott meg az osztrákok és magyarok közötti barátságos viszony. Az ünnepség reggel 7 órakor kezdődött. A misét egy osztrák plébános tartotta. Istentisztelet után Csepregyháza főpapja beszédet mondott a katonákhoz lelkesítő beszéddel. Pápai jelentés szerint a városban és környékén rend és nyugalom van. Középhegységben a katonaság teljes számban vett részt a Szent István-napi körmenetben. Magyaróvárról jelentik, hogy a határmenti községekben osztrák agitátorok az usztriához való csatlakozás mellett csinálnak hangulatot. A magyar hatóságok az e fajta törekvéseket minden rendelkezésükre álló eszközzel megakadályozzák. A Szent István-napi körmenetet az egész vármegyében mindenütt megtartották. Sopronban, Moóron és Gyöngyösön a legnagyobb rend van. Hatvanban lelkes hangulatban ünnepezték meg Szent István napját. Dunaföldváron Ravasz Lajos evangélikus tanító a jelenlegi kormányról lekiacsinyólag nyilatkozott, emiatt a tisztí százal méltóan megbüntette.

A lakosság nagymennyiségű zöldséget visz a Dunára. A kommunista elemek letartóztatása még egyre tart. Adonyban a cséplés akadálytalanul folyik. A körend és vagyonbiztonság kifogástalan. A Szent István-napi ünnepség a legelkeszebb hangulatban folyt le. Ráczkevényen a kommunista-rendszer exponensei közül eddig 80 embert tartóztatottak le. Tegnap este elfogták az annak idején Ráczkevényen működött forradalmi törvényszék tagjait is. Kaposváron a kommunisták letartóztatása folyik. A letartóztatottak száma meghaladja a százat. A vármegyében a cséplés akadálytalanul folyik. Dombóváron rend és nyugalom van. A kommunista-rendszer eddig letartóztatott főembereit Tamásiba szállították, a hol a nyomozást folytatják. Tatán, Szobon és Vácott teljes rend és nyugalom van.

(Rendelet a halászatról.) A „Budapesti Közlöny” 81. számában megjelent a magyar kormány rendelete a halászat köztulajdonba vételének megszüntetéséről. Ezzel nemesak a volt forradalmi kormányzótanács XCIII. sz. rendelete veszíti hatályát, hanem egyáltalán a volt tanácskormány által a halászat gyakorlása ügyében kibocsátott minden rendelkezés is. Visszaszáll tehát a régi jogrend, a melyet a halászatról szóló 1888. évi XIX. t. c. szabályoz. A halászatot ezáltal csakis e törvény rendelkezései s korlátozásai szerint lehet üzni. Mindenki, aki halászni (horgászni) akar, köteles halászbíróval váltani; azonkívül pedig vagy magának kell bírnia a valamely vízterületen törvény szerinti halászati jogot, vagy meg kell a jogot (bérlet, stb. útján), a halászat törvényes jogtulajdonosától, vagy az annak helyébe lépő s a törvény alapján megalakult halászati társulattól szereznie. A letűnt tanácsuralom a magántulajdon megszüntetésével a halászat terén is felszabadította a teljes anarchiát. A legvadabb orvhalászat pusztította a legértékesebb eszközökkel vízünk halállományát. Ezt az állapotot szünteti meg a törvényes jogrend helyreállítása. A jogrendet kötelesege már most mindenkinek fenntartania, mert a nélkül lehetetlen a termelő munka, lehetetlen, hogy a halászat a közéletmezés nehézségeinek leküzdésében rá váró föladatnak megfelelhessen.

(Személyforgalom a Dunán Budapest és Baja közt.) Az Első Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy a Budapest és Dunavecse között közlekedő személyhajók augusztus 22-étől (péntek) kezdve Budapest-Paks, illetve Bajáig fognak közlekedni és pedig kedden és pénteken a hajó Bajáig megy, a többi napokon pedig Paksig. Első menet Budapest-

ről Bajára augusztus 22-én. Első menet Budapestről Paksra augusztus 23-án. Menetrend: Budapestről indul reggel 7 órakor. Paksra érkezik délután 1 órakor. Bajára érkezik délután 3 óra 30 perckor. Bajáról indul délután 6 órakor. Paksról indul délután 9 óra 30 perckor. Budapestre érkezik reggel 6 óra 30 perckor.

(Hívtasos altisztek jelentkezése.) Mindazok a hívtasos altisztek, a kiknek eddigi parancsnokságuk feloszlott, vagy vidéken van és oda nem utazhatnak, beosztásuk és illetményeik folyósítása végett jelentkezzenek a katonai kerületi parancsnokságnál (Budapest, Várszínház-utca 7. I. emelet 101.) naponta délelőtt fél 10-től, déli 12 óráig. Azok a hívtasos altisztek, a kik e hónap 13-ig már jelentkeztek és igazolvánnyal elláttak, de beosztásuk még nincs, szintén jelentkezni tartoznak.

(Uszóverseny.) A Ferencvárosi Torna Klub elhalasztott országos uszóversenyt a Magyar Uszó Szövetség újpesti 100 méteres pályáján e hónap 24-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja meg.

(Gyászrovat.) Gémesi Károly nyug. okl. gazdasági tudósító, augusztus 12-én 63 éves korában az Adony-puszta szabócsai állomáson hirtelen meghalt. Holttestét Adonyban helyezték örök nyugalomra. Halálát felesége, szül. Rimler Mária gyászolja.

(Az Országos Polgári Iskola Egyesület) újra megkezdte működését. Az előkészítés folyik. Minden pénteken délután 4 órától a dohány-utcai polgári leányiskolában tanácskozási tartanak.

(Ideges középiskolai tanulók beiratása.) Azok az ideges tanulók, kik betegségük miatt a nyilvános főgimnáziumot, felső kereskedelmi vagy polgári iskolát nem látogathatják, felvételt nyernek — korlátolt számban — az Ideges gyermekek állami intézetében. Jelentkezés minden hétköznap délután 3-6-ig I., Csörzs-utca 33. szám alatt, hol az igazgatóság bővebb felvilágosítást ad.

(Pályázat detektiv-állásra.) A budapesti magyar államrendőrség pályázatot hirdet több üresedésben levő detektiv-állásra. Ez állások elnyerésére pályázhatnak: 24. életévüket betöltött és 40 éven aluli politikailag feltételül megbízható volt katonatisztek, tisztjelöltek vagy közalkalmazottak, a kik személyi okmányaikkal kellően felszerelt kérvényeiket a hivatalos órák alatt a detektivfőnökségnél (V. Zrínyi-utca 2. II. emelet) személyesen adják be. Az elérhető legmagasabb javadalmazás a közalkalmazottak részére megállapított VII. fizetési osztályig emelkedhetik. Főkapitányság.

(Körözött tengerészőrmester.) A csurgói rendőrség táviratilag körözi több súlyos büncselekménnyel terhelt Bus János 28 éves, nőtlen, 164—166 centiméter magas zömök, telt arcu, barna angolosan nyírt bajusza, magyar, német, olasz és szerb nyelven beszélő (cukrász vagy szakács) tengerészőrmester, ki a Keszthely környéki terrorszázad parancsnoka volt. Letartóztatandó és a legközelebbi hatóságnak átadandó.

(A keresztény szociális párt) irodáját a Belvárosban, Eskü-tér 5. szám alatt rendezte be. A pártkör klubhelyisége megmarad a régi helyén: IV. Ferenc József-rakpart 27. alatt. A párt kéri az érdeklődőket, hogy minden, a szervezést, propagandát, stb. illető kérdésben a pártirodához és ne a klubhoz forduljanak.

(A propaganda-ügyek miniszterének üdvözlése.) Haller István a propaganda-ügyek minisztere legújabbán a következő üdvözlő levelet kapta:

Haller István miniszter urnak! Helyben. Örömmel vesszük tudomásul, hogy a kormányzó ur Haller István urat a propaganda ügyek miniszterévé nevezte ki. Ez alkalommal sok szerencsét kívánunk új hivatalának betöltésére, és reméli azt a Debreceni Szociálista Ifjúsunkások titkársága, hogy a miniszter ur minden lehető utat meg fog tenni az ifjúsunkások érdekében. Hazafias üdvözléssel, a Debreceni Szociálista Ifjúsunkások titkársága nevében, Márton Jenő titkár, Saja Pál elnök.

(A szeptemberi sódag — huszonöt deka.) A sóelosztó bizottság a főváros lakosságának, valamint a környék közzétartási bizottságának hatásköre alá tartozó községekben szeptemberre a hónapi sódagot továbbra is huszonöt dekában állapította meg. A só csakis az új egyesített élelmező jegy sószelevénye ellenében lehet vásárolni a kereskedőknél. A három sószelevény ellenében, a mennyeiben azokat egyszerre váltják be, huszonöt deka sót, ha pedig egyenként, külön-külön váltják be, szelevényenként nyolc deka sót lehet vásárolni.

(Keresik Madarász Béla holttestét.) A Reggeli Hírek augusztus 20-iki száma közölte, milyen vadállati kegyetlenséggel gyilkolták meg a Lening-fiak Madarász Béla orvosnagyhallgatót s a holttestét azután a Dunába dobták. A rendőrség most keresi Madarász holttestét s e célból a következő hirdetményt bocsátotta ki: Madarász Béla pécsi születésű, 28 éves, római katolikus, nőtlen, középtermetű, szürkeszemű, kerek arcu, recés fogu, fekete haja, fekete nyírott bajusza orvosnagyhallgatót

folyó évi június 24-én a terroristák állítólag roharral és tüdővel, valamint testlökkel a Dunába dobták. A holttest feltalálása esetén a budapesti főkapitányság értesítendő.

(Pest vármegye közigazgatási bizottsága) hat hónapi önkénytelen szünetelés után tartotta az első ülését Agoraszó Tivadar alispán elnökségével. Az alispán lelkes eljenzéssel kísért megnyitó beszédében fölemlítette, hogy annak idején a bizottság tagjai azzal az érzéssel bucsuztak egymástól, hogy gyászos napok fognak következni. De azok sok gonosztságot, amelyet azóta át kellett élnünk, képzelni sem lehetett; nem sejtettük, hogy leghazánkban egy politikai párt, amelynek élén a vadak állanak. Boldogságot ígérték és e helyett mindent elpusztítottak. Végső romlásba döntötték hazánkat és annak minden tisztességes polgárát, azokról gondoskodtak, hogy a saját egyéni érdekeiket kielégítést nyerjenek. De amellett, hogy ilyen nyürombolást végeztek s százakat kivégeztek és tönbe vetettek, nem irhatták ki a hazairánti gaszkodásunkat és a jobb jövőbe vetett reményünket.

Förster Aurél dr., bizottsági tag hangzott, hogy most a közéletben az egyéni érvényesítésre való törekvésnek szünetelnük kell. Kötelesség, hogy egyértelműen igyekezzünk a vármegye szervezésén.

A tanfelügyelőségek, fölemlítve azt a tényt, hogy a tanítóság a proletárdiktatura idején viselkedett jól, kijelentik, hogy — noha a tanítók közül is akadnak a terror alatt magukról megkínzott emberek — legnagyobb részük azonban minden körülmények ellenére is, szóban és tetteiben hű maradt az esküjéhez.

Keglevich Gábor gróf beszédében a következőket mondta: Az első szabad lélegzetünk az, amikor értesültünk, hogy olvan kormány az országban, amelynek élén, mint kormányzó, József királyi herceg áll. Mert tudtuk, hogy nala nem hatalomra törekvésről van szó, hanem egyedül a magyar zeti élet, a magyar haza ujjaalapozásáról. Most dőn Pest vármegye közigazgatási bizottsága a napok után ismét összeült, tartjuk első közgyűlést. Azt kívánjuk, hogy József királyi herceg kijelentve, hogy abban a nemes törekvésében, a melyt a törvényes rendet minden tekintetben kívánja állítani, teljes erőnkkel támogatni fogja. Bizottság gylhanguan elhatározta, hogy József királyi herceget föliratban üdvözlje.

Tökés Gyula árvaszéki elnök jelentette a kommunisták rendtelenségeket okoztak nagy árvaszéknél is, azonban olyanokat nem, akik árvák és gyámoltak kárt szenvednének. A helyi maradt régi tisztviselők híven teljesítették kötelességüket.

A közigazgatási helyzetre vonatkozóan jelentették meg, hogy az összes kalászosokban a termés közép termés várható. A cséplés, a szállítás miatt megakadt s csak annyit lehet csépelelni, amennyi a napi szükségletre föltétlenül kell. A növények termése közepes. Takarmány bőséget termelt, de annak nagyrészt elpocsékolta a hadsereg. A gazdaságokat a föllázadt cselédség nem mindenütt teljesen kizusztította.

Förster Aurél dr. sürgős védelmet kért a vidék részére, mert hiszen ez az egész ország érdekke. Ha gyors segítség nem érkezik, a gazdaságban olyan hallatlan drágaság lesz, a mit nem a fogyasztó közönség. Beniczky Ádám és Páncsics János felszólalása után elhatározták, hogy sürgős terjesztést intéznek a kormányhoz az aratás előkészítés munkálatait díjazásának a rendezése ügyében. Sárospataky Ferenc kir. főügyész-helyettes jelentette, hogy a pestvidéki törvényszéknél intézkedés megtörtént a gyors igazságszolgáltatás megteremtés ügyében.

Végül az alispán közölte, hogy a vízszint hulysevista kormány alatt szolgált tisztviselők terjeszti, természetesen kategóriákra osztva, a nyíben megkülönböztetés lesz a kényszerű alatti s az önként szolgálók között.

(A margitszigeti strandfürdő ideiglenes bezárása.) A népegészségügyi minisztérium közölte, hogy a III. ker. előjáróság határozata alapján a margitszigeti strandfürdőt, a még befejezetlen munkálatok miatt, ideiglenesen bezárják. A strandfürdő ideiglenes befejezése, valamint az ideiglenes elkerülése végett, ideiglenesen bezárják.

(A függetlenségi és 48-as párt) augusztus hónap 22-én pénteken délután 6 órakor Mária Valéria-utca 12. szám alatti pártfőhatalom választmányi ülést tart. A választmányi társaság kéri, hogy az ülésen teljes számban jelenjenek meg.

Felelős szerkesztő: Szóts Pál